

Súd: Okresný súd Bratislava II
Spisová značka: 16C/292/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213237832
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bieliková
ECLI: ECLI:SK:OSBA2:2013:1213237832.3

Uznesenie

Okresný súd Bratislava II v právnej veci navrhovateľky: V. G., N.. XX. XX. XXXX, A. Č. X, A., proti odporcovi: P. S., N.. XX. XX. XXXX, A. A. X, A., o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

Podaním doručeným súdu dňa 06. 11. 2013 sa navrhovateľka domáhala, aby súd vydal zákaz približovania sa odporcu k osobe navrhovateľky z dôvodu násilia na nej páchanom a súčasne vydal aj predbežné opatrenie. Uviedla, že odporca ju už asi od roku 2006 opakovane fyzicky napáda, vydiera a vulgárne jej nadáva. V minulosti bolo voči nemu vedené trestné stíhanie na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 1T/217/2007, v ktorom bol na základe výpovede navrhovateľky oslobodený, nakoľko stiahla trestné oznámenie. Opakovane ju však odporca psychicky týral, vyhrážal sa jej, vydieral ju a skoro ju zabil veľkým balvanom, ktorým rozbil okno na jej byte. Z týchto skutkov bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. 04. 2012, sp. zn. 0T/180/2012. Vzhľadom k skutočnosti, že násilie pácha na nej opakovane, vyhráža sa jej, vydiera ju, prenasleduje ju a ohrozuje na zdraví a bezpečnosti, podáva návrh na vydanie rozhodnutia, že odporca sa ku nej nesmie priblížiť a navrhla aj vydanie predbežného opatrenia. Záverom doplnila, že dňa 27. 10. 2013 podala trestné oznámenie na Obvodnom oddelení OR PZ v BA III Nové mesto- východ, Vajnorská 25.

Nakoľko uvedené podanie navrhovateľky nespĺňalo všetky náležitosti návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle ust. § 75 O.s.p., v podaní absentovalo odôvodnenie nebezpečenstva vzniku bezprostredne hroziacej ujmy a rovnako z neho nebolo zrejmé, čoho presne sa navrhovateľka mieni domáhať návrhom vo veci samej a čoho predbežným opatrením, súd ju postupom podľa § 43 ods. 1 O.s.p. uznesením zo dňa 08. 11. 2013, č. k. 16C/292/2013-15 vyzval na odstránenie väd podania spôsobom uvedeným v uznesení, v lehote 10 dní od jeho doručenia. Uznesenie bolo navrhovateľke doručené dňa 14. 11. 2013.

Navrhovateľka na základe vyššie uvedenej výzvy, podaním doručeným súdu dňa 15. 11. 2013, doplnila požadované náležitosti tak, že voči odporcovi sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, ktorým súd podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. odporcovi uloží, aby dočasne nevstupoval do bytu navrhovateľky na Č. L. Č.. X M. A. z dôvodu, že je podozrivý z násilia. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia odôvodnila skutočnosťou, že voči odporcovi sa na základe ňou podaného trestného oznámenia vedie trestné konanie. Odporca ju dlhodobo fyzicky a psychicky napáda, vydiera a týra v rôznych časových intervaloch, najmä ak nemá kde bývať a čo jesť. Odporca užíva drogu toluén a správa sa agresívne a nevypočítateľne a navrhovateľka má preto z neho obavy a strach. K návrhu súčasne priložila fotokópiu trestného oznámenia podaného dňa 06. 11. 2013 na Okresnej prokuratúre Bratislava II. Záverom doplnila, že vo veci samej sa bude domáhať, aby bolo voči nemu za vyššie uvedené činy vedené trestné

stíhanie, a aby bol odsúdený. Na prokuratúre síce netrvala na tom, aby ho ihneď zavreli, ale situácia je taká, že tento stav pretrváva doposiaľ.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len "O.s.p.") pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p. predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 veta prvá a druhá O.s.p. návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Inštitút predbežného opatrenia, ktoré plní zabezpečovaciú a preventívnu funkciu, predstavuje prostriedok na dočasné riešenie situácie, ktorá nastala buď v pomere medzi účastníkmi konania alebo vtedy, ak je obava, že by bol výkon súdneho rozhodnutia ohrozený. Jeho základným atribútom je dočasnosť a provizórnosť. Zmyslom právnej úpravy predbežných opatrení obsiahnutej v ustanoveniach § 74 a nasl. O.s.p., je rýchlo a pružne vyriešiť situáciu, ktorá si vyžaduje okamžitý zásah súdu pred začatím súdneho konania, odôvodnený spomínanou nevyhnutnou potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavou z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia (nie je vylúčená ani vzájomná kumulácia týchto dôvodov). Prvý z uvedených prípadov nastáva vtedy, ak existuje dôvodná potreba dočasne regulovať isté právne vzťahy medzi účastníkmi konania, pretože hrozí vznik reálnej ujmy, resp. jej zväčšovanie. V druhom prípade sa poväčšine jedná o situácie, keď sa subjekt, ktorému svedčí povinnosť vyplývajúca z hmotného práva, správa tak, že úmyselne znižuje svoj majetok s cieľom vyhnúť sa jej plneniu.

Pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia súd musí skúmať naplnenie formálnych a vecných predpokladov uvedených v ustanovení § 74 O.s.p. Úspech účastníka konania, ktorý sa domáha nariadenia predbežného opatrenia, si vyžaduje preukázanie danosti hmotnoprávneho nároku (práva) medzi účastníkmi konania, ohľadne ktorého majú byť upravené ich pomery (tzv. osvedčenie nároku), a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej (dočasnej) úpravy. Samotný nárok teda nemusí byť preukázaný nepochybne. Podmienkou pre nariadenie predbežného opatrenia je súčasne osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov, by bolo právo niektorého z účastníkov ohrozené. Z dočasného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia vo veci samej. V každom prípade je teda potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako aj osvedčenie existencie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia musí byť tiež zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej, čo je odôvodnené tým, že súd pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia posudzuje potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania alebo obavu z ohrozenia výkonu súdneho rozhodnutia práve vo vzťahu k nároku, ktorý má byť uplatnený vo veci samej. Predbežným opatrením však nie je prejedikovaný konečný výsledok sporu, len sa ním zabezpečuje, aby konečné rozhodnutie mohlo mať vôbec reálny význam, a to aj preventívnymi účinkami predbežného opatrenia, ktoré v nalievavých prípadoch môže zamedziť i vzniku škody alebo inej ujmy, a ak k nej došlo, aj jej zväčšovaniu. Aj v prípade, že sú splnené formálne a vecné predpoklady vyžadované zákonom pre nariadenie predbežného opatrenia, súd musí ešte zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k

nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb, a teda posúdiť primeranosť zásahu, ktorý predstavuje nariadenie predbežného opatrenia.

Predbežné opatrenie vo veciach ochrany pred domácim násilím podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. má predstavovať účinný a efektívny prostriedok na riešenie dočasnej situácie osôb, ktoré sa ocitnú v pozícii obeť domáceho násillia. Jeho úlohou je eliminovať kontakt osoby dôvodne podozrivej z domáceho násillia s obeťou a bezprostredne a rýchlo reagovať na aktuálne vzniknutý stav. Účastníkovi, voči ktorému návrh smeruje, ním možno uložiť, aby dočasne opustil byt alebo dom spoločne obývaný s navrhovateľom, pričom je irelevantné, či osoba, ktorej sa zákaz ukladá, v byte alebo dome býva na základe vlastníckeho alebo nájomného vzťahu. Predpokladom pre nariadenie tohto predbežného opatrenia je preukázanie existencie odôvodneného podozrenia z násillia, a to hodnovernými tvrdeniami a dôkazmi deklarujúcimi, že telesná alebo duševná stránka navrhovateľa nesú stopy fyzického alebo psychického násillia.

V danom prípade súd po dôkladnom zhodnotení skutočností a tvrdení uvedených v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia a v spojení s predloženými listinnými dôkazmi, dospel k záveru, že vo veci nie je možné nariadiť predbežné opatrenie podľa § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. z nižšie uvedených dôvodov.

Navrhovateľka predloženými listinnými dôkazmi, predovšetkým trestným oznámením zo dňa 28. 10. 2013 a trestným oznámením zo dňa 06. 11. 2013, osvedčila, že je u nej možné dôvodne predpokladať znaky fyzického a psychického násillia páchaného voči nej odporcom, ktorý už bol v minulosti právoplatne odsúdený za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, spáchaný voči jej osobe (trestný rozkaz Okresného súdu Bratislava II zo dňa 13. 04. 2012, sp. zn. OT/180/2012, právoplatný dňa 17. 05. 2012). Rovnako za osvedčené súd považuje aj nebezpečenstvo vzniku bezprostredne hrozacej ujmy na živote a zdraví navrhovateľky, ktorá vždy môže byť následkom správania sa páchatela podozrivého z násillia v akejkolvek podobe (fyzického či psychického). Navrhovateľka tak osvedčila pravdepodobnosť nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a nalievavosť dočasnej úpravy pomerov medzi účastníkmi konania.

Nakoľko predbežným opatrením dochádza len k dočasnej úprave vzťahov medzi účastníkmi konania, t. j. do času, definitívnej úpravy vzťahov v konečnom rozhodnutí o veci samej, súd sa zaoberal aj otázkou väzby predbežného opatrenia a návrhu vo veci samej.

Navrhovateľka v doplnení návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zo dňa 15. 11. 2013 výslovne uviedla, že návrhom vo veci samej sa bude domáhať, aby bol odporca za uvedené skutky trestne stíhaný a následne v trestnom konaní odsúdený, na prokuratúre však netrvala, aby ho hneď zavreli, aj keď ňou opísaná situácia pretrváva. Z uvedeného je zjavné, že navrhovateľka sa procesným inštitútom občianskeho súdneho konania domáha voči odporcovi zabezpečenia ochrany do času rozhodnutia súdu v trestnom konaní. Civilný súd však nemôže v občianskom- súdnom konaní suplovať a nahrádzať preventívne prostriedky trestného práva. Predbežné opatrenie nariadené v civilnom konaní trvá a ochranu poskytuje najneskôr do právoplatného skončenia konania vo veci samej, pričom podanie návrhu vo veci samej je predpokladom pre nariadenie predbežného opatrenia. V danom prípade je však nepochybné, že navrhovateľka voči odporcovi nemieni podať žiaden návrh v veci samej, ktorý by si uplatňovala v civilnom konaní. Návrhom na nariadenie predbežného opatrenia sleduje len ochranu do právoplatného skončenia trestného konania, ktoré má byť voči odporcovi vedené na základe ňou podaných trestných opatrení. Ako už bolo uvedené, civilný súd však nemôže predbežným opatrením uložiť odporcovi zákaz do času právoplatného skončenia trestného konania. Pokiaľ má navrhovateľka obavu o svoj život a zdravie z dôvodu násillného správania odporcu voči jej osobe, môže o poskytnutie ochrany žiadať orgány činné v trestnom konaní, ktoré majú právnu možnosť zamedziť páchatelovi v páchaní ďalšej trestnej činnosti prostredníctvom inštitútu väzby, ako zaisťovacieho prostriedku.

Vzhľadom na vyššie uvedené, súd musel návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia zamietnuť a rozhodnúť tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Bratislave, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.)

uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.